

Баатар-арад, сэрэгшэ-арад болохо советскэ арад мандаха болтогой!

Санжи Дугарон

ВОЛЖСКО хэрэм болохо Сталинград хотод эрэлхэг зоримгойгоор хамгаалда хабаадлсан бурят хубуудай дунда Ярууны аймгай нүхэр Санжи Дугарон шалгаран байна.

Дон мурэн шадар болохо байгаа тэрэ тулалдаанай үедэ фашистка елонуудай агаарна хаяжа байхан бомбууд, ехэ, бага хомоонуудай хүсэтэ ехэ тээрэлхэгүүднээ эндэ тэндэ хэлхэ холбоной утганаууд тахаржа байгаа нэн.

Үсэд шанга байлдаануудай болохон нэгэ үдэрэй өсөөс багта хэлхэ холбоон тахалдашоо. Полкын командир энэ гээгээр хэлхэ холбо байгуулх муухай захирба. Энэ дайшалхы, тон харюусалгатай даалгаварине дүүргээ хүндэтэ эрхэ эрэлхэг боец нүхэр Дугарондо тудданын байна. Үгтэнэн энэ даалгаварин урдымхиаа боло түбэгтэй ба бэрхэтэй хайла. Ушарын тэндэхи газар дайда бээг далдалха аргайга сагаан тала, тилхэ муртөө дайсанай зүгөө тахалхарягуй буудгаджа байхан юм.

Эрэлхэг боец мэгдэжэ, ухаа болдолоо адангүй, тэрэ дарын муухай дайсаные мэхэлхэ гэнэн

Ахчаниа лейтенант
Б. БУРЛОВ.

Н-скэ частини комсомолецуд-фронтовикууднаа Бурят-Монгол АССР-эй комсомолецудта эльгээхэн бэсэг

Хүндэтэ нүхэдүүд!
Бүхэ советскэ ерэдэй тулалмажатайгаар Улаан Аримнай гитлеровскэ дээрмшадые Эхэ оройнойго газар дээрэнэ нэмнэ тохилгож байна. Советскэ улсэ зонине боглошолок намангай довтолго оройн харатай муухай дайсан советскэ патриотизмын үгээ ехэ хүсье мүфөө дүүрэн мэдээд байна.

Дайсанай хээн жэрхэмшэ муухай ашигуудай мур улые нөөдөрөө харвад байхаднаа, дайсанда зэбүүрхэ үзэтай юмни бэлэнэй сээжэ зүрхэн соо орельно. Тиньэ дээрэлхэ бидэнэр улам хүсэтэй боложо дайладала. Манай хинэй амгалан туулан хүрүүд—эхэнэрүүд, үбгэд хүгшэд, болон үхибүүдые нөмөцүүдэй тамалан алажа байхынь мартажа шадха гэсшэ вадна? Манай городууд болон похоннуудые һандаргаһынь манн орножо болохо аал? Үгэй даа, бидэнэр коротч дайсаһына харюутга абангүй орножоубди!

Мүнөө үедэ советскэ газардээрэнэ хаана-янигүй дайсан намангаджа байна. Эдэ агуухэ дайн байлдаануудта комсомолецуд-фронтовикууд баатаршалта болон шэн зоригтой шлэ шэди харуулжа, агуу ехэ Эхэ ороноо аршалан хамгална.

Дайн сэрэг болбол советскэ үхибүүдтэ хүндэй хүшэр бэрхшээл ушаруулаа. Олон мянгад үхибүүдтэ туралхадны нөмөцүүдтэ ахалхадны үзэнэр үншээр илэн байна. Тини фронтовикуудай бүлэгшэриэ бага баша бэрхшээл үзэнэн байха.

Советскэ хүгүдэ тухай оролдолог гаргажа, комсомолскэ организацинууд сэрэгтэй аба хөшөдэй бүлэгшэриэ тулалха тушаа ехэшгэ хүдэлмэри ябуулаа. Энэ гэгээн байхан хэрэгтэ эдихтэйгээр хабаадлалса зуураа, Бурят-Монгол Комсомолецуд болон залуушуд бүтэжэрөө оройнойгоо үмэжэ өөрлөгөө үүрэг уялты дүүргэжэ гээшэ.

Велорусска фронтын комсомолецуд—боецүүд болон командирууд бидэнэр фронтовикуудай үхибүүдые хангыга тушаа тавинар хэмэе байга хүдэлмэри иматхэ ехэ удхатай гэжэ тоолонодди. Тини мүнэ зүрхэнбөө тавинар баясхалан хүргүүд. Улаан Аримни 26 жэлэй ой муртэ энэ сэрэгтэ бүри ехэ амжалта туйлаха бээг гэжэ сохон байдала.

Тивхэн хажуугаар, бидэнэр болбол нүхэр Сталинтай табиган зорилгоуудые эрхлээр дүүргэд, Улаан Аримныга һайнгэртыэ дайсаһаа парха шгээ шгэнэ виалтануудаар тэмдэглэхэднэ гэжэ тавинарбэ сохон найдуулабди. Хүндэтэ нүхэд тавинар полевая почта 29442—Т, гэнэн адресаар бэлхэжэ байгыт!

Комсомолско ошлудун баяры хүргэжэ:
Дерявских, Ташмаков, Грешкин, Кузнецов, Кумаров, Владимирский, Небеско, Клячек, Листопадов, Александров, Маасов, Дагбаев, Доржиев ба бусад.

Кировэйхидэй туһаламжа

Вергечанай аймгай Уданий сомоной Кировэй нэрэмжэтэ колхозой комсомолцууд-залуушуд фронтовикуудай үхибүүдтэ туһаламжа үзүүлхэ фондэ бин болгодо эдихтэйгээр хандана.

Тус колхозой комсомолцууд бүхэн 50—50 нүхэриг мүнгэ, үхибүүдтэ ехэ нэгэ кубсаһа үгэхэднэ гэжэ йеулган дээрэ шидхэбэд.

Үхибүүдые хүндэлхэнь

Сэлэгийн аймгай амжалтад Улаан Аримни 26-дахы бойдо дашрамдуулан фронтовикуудай үхибүүдтэ бэлхүүдые үгэхээр түхээржэ байна.

Мүнөө энэ хэрэгтэ 30.000 түхэриг мүнгэ, 100 килограмм мяха, тү ба бусад эдэ хоолой зүйлүүд суллуулгаба. Февралын 23-да фронтовикуудай үхибүүдтэ хүндэлмэ эмхидхэгдэхэ юм.

Вера Чеховская

ХЭЛХЭЭ-ХОЛБООНОЙ Управленин телеграфна конторын түрүү стахановец, бодистка нүхэр Вера Ивановна Чеховская Улаан Аримни 26-дахы ойе хүдэлмэришк үндэр алжалтануудаар угтаба.

Эсгэе ороноо хамгаалгын агуухэ дайнай үедэ хэлхэ-холбоошодой үмэнэ харюусалгатай ба хүндэтэй зорилгонууд табигдана гэжэ нүхэр Чеховская найса ойгоно. Ушар шимэһэ нүхэр Чеховская ажалай үндэр бүтээсые туйлахын тулөө эсгэе сусахы мэдэнгүйтөөр тэмсэжэ, үдэр бүхэндэ 160—200 процент хүртэр, найн шанартайгаар даалгаварита хүдэлмэрег дүүргэдэг юм. Жэшээлхэдэ, даалгаварин ёһоор нэгэ чалга туршда 800 үгэ дамжуулахаад, 1200—1400 үгэ хүртэр дамжуулаа. Тигээд нүхэр Чеховскаяда угтэнэн аппаратынь ходоо сөөр, мүн хэзээшье бэлэн байдаг юм. Гүрэнэй үнэтэ аппарата нарин гамтайгаар хандаха заншалтай.

Хүдэлмэришн шанар болбол үндэр бүтээсэһээ мүн аппаратада дурьдана,—гэжэ Чеховская хэлэдэг байна.

Вера Ивановна ганса хүдэлмэ-

рег хараад байдаг бэшэ, харич залуу кадрнуудые бэлдэхэ хүдэлмэридэ тон ехэ анхаралаа табигда байна. 1939 онһор хойшо өөрынгөө мэргэжэлдэ 4 хүшине курган байха юм.

Сүлөөтэй сэгтаа горродтохи госпитальнууд, предприятиуудаар, заримдаа станци гаража поездууд соо ябахан пассажирнууднаа телеграммануудые абажа, Вера Ивановна болбол үргэн нишэ арадай эрилтэнүүдые дүүргэжэ зуураа, финансова түсөө үлүүлэн дүүргэжэ. Жэшээлхэдэ, энэ оной февралын 1-нээ 19 болмор 1800 түхэриг мүнгэ оруулба. Өөрынгөө социалистическэ уялга соо 1000 түхэриг мүнгэ сулуулхаб гэжэ уялга абан байгаа. Тигээд, энэ уялгага үлүүлэн дүүргэжэ шадаба.

Тэрэнһээ гадна, нүхэр Чеховская олонштын хүдэлмэридэ эдихтэйгээр хабаадлсадаг юм. Эрхим стахановец, эдихтэй нүхэр Чеховскаяһа бусад хэлхэ-холбоошод жэшээ авжа, героическа Улаан Аримнига илалты харуулаха уялтай.

Е. РИНИЧНОВА.

Офицер Зайцевай мэргэн шадабари

З-ДАХИ УКРАИНСКА ФРОНТ. Батальонной командир капитан Зайцев болон тэрэниге цэмжэжэ байхан артиллерийскэ дивизионной командир капитан Добриков гэжэид дайн байдала мэрэн шадабарин эрхин жэшээүүдые харуулаа.

Офицер Зайцевай батальон нөмөцүүдэй хамгаалгынаа газарай эргэн хүсэтэ түгшэ тулгуурин пункт болгохон нэгэ деревни тэшэ шоболго яба. Уршаша дабшаха гээд, тус батальонной зашые һадэлгэ хэ-хэтэнь өсөөу гитлеровецүүд пулемедой ба миномедой тобионуудые аадар бороон шөгтөр алдаруулдаг байла. Офицерүүд Зайцев болон Добриков гэгшэд дайсанай буудлыгын үүрэгүүдые мэдэжэ ябаһан бөөрөө хамта байлаха хэжэ түсөө зохио-бо. Услонго долоогоор артиллеристүүд буудажэ захалаа.

Удентгүй деревнини сагнаһаа дайсанай 5 танк болон 15 самоходоо үхэр-буу гаража эрээ. Советскэ артиллеристүүд өй хабтар шангаар буудажэ эхилээ. Тэдэнэй

нөмөцө танкиудые хла һамна сохижо байха үедэнь лейтенант Рижский аводы нөмөцүүдтэ ара таланаһа ороод, Дерявни хуаар шэн зоригтойгоор сүмэрэн орогты гэжэ захинга.

Ингэжэ нөмөцө танкиудай хэһэн контражаниудын сугаруулагдан дайсанкэй 5 машина тэһэ баяа сохилоо һэн. Советскэ ябсга сэрэгшэд дахяад атака хэжэ ороо. Тинхэ үедэнь лейтенант Рижский боецүүд дайсанай ара талхадар гэрлэн бээрээ деревнини аха уруу сүмэрэн оройн байна. Энэ аманар хэжэ тухай эргэнһээ мэдээд байһан артиллеристүүд дайсанай резервүүдтэй ерэхэ харгы амьһыг утгуулан талхэ бууджаа байла. Ингэжэ нөмөцүүд мухардахада тэрэнэй паравизон дотор мэгдэл һандарал боложо, гитлеровецүүдтэй эсэргүүсэлтэ туларла һэн.

Тигээд капитан Зайцевай батальон тэрэ деревниэ эзэлн ябажа шадла.

Д. ДАРИВАДРАЕВ

Украина
Алтанхан ургасатай Украинин Амбарар дүүрэн тарнамын Армянан муухай нөмөцүүд Абажа захгхаар нөдөбөл. Дээгүүр һангатай нөмөцүүд Димдэхэ болоходоо мэгдээд, Днепрэй баруун эрвэдэ Дамы обороно түхээрбөл, Ваатай Улаан Сэрэгэй Барас шөгтэ хүсэндэ Байн дахин сохюулаад Баруун тэшэе тэрхэлбэл, Улаан сэрэгтэ хүлээһэн Украинин олон зонини Урдаа өөһэй баряд Угтажа гарнаа баяртайгаар... Далан зоболон үзэһэн Далай ехэ Украина Даржаата доройно мултаржа Дахяад Улаан Тугаа мандуулаб. Дайлагдажа байга Арми.

Дши-Дондо БУДАЖАПОВ

Инагай дүри
Инаг шинийтээ дүрине Альбомо яран харад, Энезбхлэн шарайныше сабартэ Элгээ дүүрэн ханажа Этгэлтэй Нуунам дурсажа Урин дулааханаар шэртэһэн Мойһон харахан нөднэнш Уга гүрлөө һанжуулан Торон харахан гэгээдэш «Холодоо шинини!»—гэжэ Хэээ мөрдөхөдөм хэлэһэн Хэтын найдалы һанажа Хаврын ойһоно Нуунам. Инаг халуун үгөөрөө Ингэжэ намда дуулаа һэнни: Аа айдар амаранин, Алтанхан зүрхын тэбээрэй, Арминига албанһа амгалан Алдартай уясаа эрээрэй!—гээд, Намхан уяхан бээрээ Налан түшэн байга һэнни, Тунгала шинийгээ шарые Тугаар сээжээд харахада Дабхар хүсэ орожо, Дайсанаа дарамч дабхараар. Полевая почта 15930 «Т».

Днепрэй баруун эрвэ дээрэ тулагдажа байхан бурят сэрэгшэд. (Зуун гарһаа) нуугаашадныч—Гардин сержант С. ДУГАРОН, гардин ахалгаша лейтенант Б. БУРЛОВ, эрардин ахалгаша сержант НАЙДАНОВ; байгааһынч—гадин сержант О. ЖИГЖИТОВ, гардин ахалгаша сержант С. ГОМБОЕВ.

Нүхэр Сталинһаа амаршалгын телеграмма абанан «Коммунизм» колхозой түрүүлэгшэ (Сэлэнгэ) Р. ЗОРИНТОВ.

Ч. ЦЫДЕНДАМБАЕВ

Бусажа ерэтэршини хүлээхэб
Урадхуул нүрэн горхонһоо Уншаа удахад ябатарни, Хангийн инэг гансагил Хахар жартай эрээ һэн: Үлөөнэй шубууя дуугаара Ургэн талаа эздүүлэе, Эмнэг хурдан шаргайна Эмээг дөөгүүр жэргөө һэн.
«Харатай дайсады сохихоо Хани нүхэдчөө мөрдөхонин, Хурин түр наадаа Хожом хэжэ жаргахадм, Ушарһан инэг шамтаа Улаан Ваатажа шадхагүйб. Хамта ябаха нүхэдм, Харгыда намаяа хүжэнэлэ, Бушуу зоригто инэгнэ Бусажа гэжэ найдашы һаа Харгыда ингэжэ инэгтаа Хахасхан хүлдэ хайлаа һэн. «Һанаа зүрхминн бууһан һаруул гэрэлтэ ирранин, Холингоо замда мордыш даа, Хорото дайсады сохихн даа Арюун дуралашини зүрхэндэм Амиды сагтамни унтархагүй, Хүндэтэ инэгни найдараа, Хүлээхэб»—гэжэ хэлээ һэм

Берлин дээгүүр

(фронтовой ажабайдалһаа)
Немецко-фашистка арьятанай өшөөн болтоо—Берлине сохона авамини хлэ һэнна бомбодолоной һүүдээр манай фронт дээрэ ингэжэ дууладалдаг болоо һэн гэбэл:
Берлинни центр—Берлин Гамтаа болоо гэсэнэ, Гитлер, Геббельс хоерой Гитлерни бомбодол гэсэнэ Алар хилин Берлинде Аюул болоо гэсэнэ, Адольф, Геринг хоерой Ажальны бомбодоо гэсэнэ. Улаанармеец ДАРИВАДРАЕВ. Полевая почта 08970